

Meddelande om åtgärdsprogram för att minska företagens administrativa bördor

Näringsdepartementet

2009-12-03

Dokumentbeteckning

KOM (2009) 544

Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet och rådet
Åtgärdsprogram för minskade administrativa bördor i Europeiska unionen
Områdesspecifika planer för minskade bördor och åtgärder under 2009

Sammanfattning

Kommissionen presenterade den 22 oktober 2009 ett meddelande om åtgärdsprogrammet för att minska de administrativa bördorna för företag till följd av gemenskapsrätten. Programmet omfattar 13 prioriterade områden som valts ut då de anses stå för omkring 80% av de totala administrativa bördorna för företagen. Totalt omfattas 72 rättsakter som tillsammans innehåller 486 s.k. informationskrav. Efter implementering i medlemsstaternas nationella lagstiftning omfattas rättsakterna mer än 10 000 informationskrav. De totala administrativa bördorna har beräknats uppgå till 123,8 miljarder Euro årligen. I meddelandet presenterar kommissionen också planer på hur bördorna ska kunna minskas och målet om att minska bördorna med 25% kunna uppnås. Total presenteras minskningsförslag som ska kunna ge minskade bördor med upp till 40 miljarder Euro årligen.

1 Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

25 % minskade administrativa bördor till 2012.

I slutsatserna från Europeiska rådets möte i mars 2007 betonas att en minskning av företagens administrativa bördor är en viktig åtgärd för att stimulera Europas ekonomi, särskilt genom dess återverkningar för små och medelstora företag. Europeiska rådet enades om målsättningen att företagens administrativa bördor hänförliga till EU:s regelverk bör minskas med 25 %

till 2012. Kommissionen har sedan dess arbetat med åtgärdsprogrammet för att minska företagens administrativa bördor. Den 22 oktober 2009 presenterade kommissionen ett meddelande för åtgärdsprogrammet som innehåller en redovisning av de administrativa bördorna till följd av den lagstiftning man har valt att mäta samt hur bördorna för denna lagstiftning ska kunna minskas med 25 % fram till 2012. Målet är till skillnad från det svenska målet inget nettomål. Det innebär att det inte tas hänsyn till tillkommande administrativa bördor från nya förslag som kommissionen presenterar utanför åtgärdsprogrammet.

1.2 Förslagets innehåll

Åtgärdsprogrammet för minskning av de administrativa bördorna

Kommissionen har under 2007-2008 mätt de administrativa kostnaderna till följd av gemenskapsrätten inom 13 prioriterade områden (se tabell nedan) med hjälp av en anpassning av den så kallade Standardkostnadsmetoden (SKM). SKM innebär att man identifierar krav i lagstiftningen som föranleder företag att *"upprätta, lagra eller överföra information"*. Genom intervjuer med företag tas den tid reda på som företag använder för att efterleva dessa informationskrav (Information Obligation, IO). Tiden omvandlas sedan till en kostnad genom att lägga på företagets lönekostnad för de personer som är inblandade i processen som krävs för att efterleva kravet. Genom att därefter multiplicera med antalet tillfällen som kravet måste utföras (frekvensen) samt hur många företag som omfattas av kravet (population) fås en aggregerad kostnad fram.

13 prioriterade områden.

Processen att minska de administrativa bördorna hänförliga till EU:s regelverk sker i flera steg. Kommissionen har låtit genomföra mätningar av företagens administrativa kostnader inom 13 prioriterade områden. Dessa områden är:

Prioriterade områden som ingått i Kommissionens mätningar samt kostnader per område(milj. Euro).

1. Bolagsrätt/Årsredovisning,	14 589,1
2. Hälsoskydd/Läkemedelslagstiftning ,	943,5
3. Arbetsmiljö/Arbetsrätt	3879,2
4. Skattelagstiftning/Moms	87 005,3
5. Statistik	779,5
6. Jordbruk och jordbruksstöd	5 289,7
7. Livsmedelssäkerhet	4 073,3

8. Transporter	3861,7	2009/10:FPM35
9. Fiske	73,9	
10. Finansiella tjänster	939,6	
11. Miljö	1 180,6	
12. "Sammanhållningspolitik"	929,1	
13. Offentlig upphandling	216,3	
Totalt	123 760,8	

Inom dessa områden siktade kommissionen in sig på totalt 42 rättsakter som bedömts stå för ca 80 % av företagens administrativa bördor. Kommissionen meddelade tidigt under våren 2009 att åtgärdsprogrammet för att minska företagens administrativa bördor skulle utvidgas med ytterligare 30 rättsakter, utöver de ursprungliga 42 rättsakterna som har varit föremål för mätningar, och således totalt omfatta 72 rättsakter.

Under arbetet har kommissionen identifierat 486 informationskrav på EU-nivå och mer än 10.000 nationella informationskrav då dessa har implementerats i medlemsstaternas lagstiftning. Mätningarna indikerar att de administrativa bördorna på de områden som mätts uppgår till totalt ca 124 miljarder euro årligen.

En mycket stor andel av de administrativa bördorna är hänförliga till ett begränsat antal informationskrav inom ett fåtal områden (se tabell ovan). Skatte- och tullområdet samt det bolagsrättsliga området står för hela 80 % av alla uppmätta bördor.

Kommissionen uppskattar att drygt 30 % av de administrativa bördorna med ursprung i EU:s regelverk är resultatet av medlemsstaterna vid implementering av EU-rättsakter har gått längre än vad som krävs (s.k. gold-plating) respektive ineffektivitet i nationella beslutsprocedurer.

Fast-track actions & andra minskningsförslag.

Kommissionen lanserade i avvaktan på slutförandet av mätningarna våren 2007 respektive våren 2008 totalt 21 s.k. fast-track actions för att få en snabb minskning av företagens administrativa kostnader på ca 2,3 miljarder euro. Processen har dock dragit ut på tiden och alla fast track-förslag är ännu inte genomförda.

"Minskningspotential": ca 40 miljarder euro årligen.

I meddelandet redogör kommissionen för sektoriella minskningsplaner där de presenterar förslag som tagits fram inom de olika prioriterade områdena

för att minska kostnaderna. Det framgår bl.a. att de minskningsförslag som kommissionen har föreslagit samt som redan har antagits uppskattas kunna reducera de administrativa bördorna med knappt 8 miljarder euro årligen. Förslag som presenterats av kommissionen men som fortfarande väntar på att antas (bl.a. inom ramen för medbeslutandeförfarandet) uppskattas kunna minska de administrativa bördorna med ytterligare knappt 31 miljarder euro årligen. Förberedande arbete för ytterligare minskning av de administrativa bördorna kan leda fram till att 31 nya åtgärder presenteras som skulle innebära en reduktion av bördorna med minst drygt 2 miljarder euro årligen. Sammanlagt kan detta enligt kommissionens beräkningar komma att utgöra en minskning om totalt drygt 40 miljarder euro av den sammanlagt uppmätta bördan om knappt 124 miljarder euro årligen. Med andra ord en av kommissionen beräknad minskning med cirka 33 % av de totala administrativa bördorna hänförliga till EU:s regelverk.

Ovanstående beräkningar förutsätter dock att alla förslag som är föremål för medbeslutande antas av rådet och Europaparlamentet utan ändringar.

”Stoiber-gruppen”.

Kommissionen inrättade hösten 2007, med en mandattid på tre år, en ny högnivågrupp, High Level Group of Independent Stakeholders on Administrative Burdens (”Stoiber-gruppen”), under ledning av tyska CSU:s förre ordförande Edmund Stoiber, för att ge råd till kommissionen i det fortsatta arbetet med att minska de administrativa bördorna. Stoiber-gruppen består av 15 personer med expertkunskaper inom olika områden, nominerade av olika näringslivs-, fack-, miljö- och konsumentorganisationer m.m. Stoiber-gruppen har avgivit flera yttranden kring hur arbetet med att minska företagens administrativa kostnader bör fortskrida. Barroso meddelande nyligen sin avsikt att förlänga Stoiber-gruppens mandat med ytterligare två år.

1.3 Gällande svenska regler och förslagens effekt på dessa

Av de administrativa kostnaderna som företag har för att följa de svenska regelverken kan drygt hälften härledas till gemenskapsrätten. Det innebär att det arbete som görs på EU-nivå är mycket viktigt för de svenska företagen och för det svenska regelförenklingsarbetet. För att vara framgångsrika i det svenska regelförenklingsarbetet måste Sverige också arbeta aktivt i EU och driva på arbetet i rådet och Europaparlamentet då förslagen förhandlas. Ur ett regelförenklingsperspektiv är det viktigt att så små förändringar som möjligt görs i de förslag som kommissionen har presenterat då det, om förslagen urvattnas, riskerar att minska effekterna för företagen i slutänden.

Förslagens effekter på EU-budgeten och statsbudgeten beror på den slutliga utformningen. Regeringen kommer att återkomma med en bedömning av effekterna på statsbudgeten när strategiförslagen konkretiseras och specificeras i samband med att förhandlingarna av respektive förslag.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen stödjer sedan tidigare kommissionens rullande förenklingsprogram och åtgärdsprogram för minskning av företagens administrativa bördor och det mål som antogs vid Europeiska rådets vårtoppmöte i mars 2007 om att administrativa bördor hänförliga till EU:s regelverk bör minskas med 25 procent till år 2012. Regeringen välkomnar meddelandet och har under ordförandeskapet prioriterat förenklingsförslag där så varit möjligt. Dock krävs antagligen fler förslag från kommissionen om varaktiga minskningar av de administrativa bördorna ska komma till stånd eftersom det beslutade målet inte är ett nettomål. Dessutom kan en del förslag komma att ändras under förhandlingarna i rådet och Europaparlamentet.

Mot bakgrund av Sveriges budgetrestriktiva hållning ska Sverige dels agera för att meddelandets ekonomiska konsekvenser begränsas både på statsbudgeten och EU-budgeten, dels agera för att uppgifter i största möjliga mån ska finansieras över nationell budget framför EU-budgeten.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Flertalet medlemsstater välkomnar meddelandet. Allmänt sett är regelförenkling en prioriterad fråga för flertalet medlemsstater. Många medlemsstater har samma ståndpunkt som Sverige då det gäller att kommissionen behöver presentera ytterligare åtgärder för att nå en varaktig minskning av de administrativa bördorna.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Ännu inte kända. Regelförenklingsarbetet står dock sedan tidigare högt på EU:s dagordning för Lissabonstrategin

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Inte aktuellt.

3 Förslagets förutsättningar

2009/10:FPM35

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Inte aktuellt.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Inte aktuellt.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Meddelandet kommer att spridas till främst berörda näringslivsorganisationer och andra berörda intressenter. För de specifika förslagen i meddelandet hanteras de på sedvanligt sätt då de ska implementeras i svensk rätt efter avslutade förhandlingar inom EU.

4.2 Fackuttryck/termer

Inte aktuellt